

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAPCSÜTÖRTÖK, 1930 DECEMBER 4.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VI. ÉVF. 277. SZÁMFŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Isten hozzád!

Régen volt. Évtizedekkel ezelőtt a nagybecskereki főgimnázium ötödik osztálya egy padjának sarkán szőke fiu ült előttem. Tíz hónapon keresztül láttam egyenesen felfelé fésült haját, szilvaszínű ruházatát és megtanultam megismerni a jó fiut, a jó tanulót. Nem ő volt az első eminens az osztályban, Mirts Szvetozárnak hívták az első eminens, azért, mert ami erre ugyszólván játszva ragadt a gimnáziumi tudományokból, azt a szőke fiunak vasszorgalommal, komoly munkával kellett elsajátítania. Hanem aztán ennek fejében az ő tudása volt az alaposabb és ő benne bíztak meg leginkább a tanárok az egész osztályban, talán az egész gimnáziumban: — a tizenöt éves korában már kialakult, megtántoríthatlan szép jellemben.

A tanév végeztével elválasztott bennünket a sorsunk. Csak hosszú évek után találkoztunk ismét: ő a fiatal áldozár, én a huszárhadnagy. A pap, meg a katona... Azután kusztak, suhantak az évek, néha összehozott bennünket az élet, máskor ismét szétválasztott. Hanem minden idők mulásán, minden viszontagságokon keresztül a szőke ifju, férfi, mindenkor megmaradt annak, akiben hajdani tanáraink — tisztelet adassék emléküknél — leginkább, nem: teljesen megbíztak. Azzal a különbséggel, hogy az egykori jó fiuból, jó pap lett, akinek hivatása abban merült ki, hogy: jó pap legyen. Lelki atyja, támasza, vigasztalója, vezetője, szerető testvére, jóban rosszban egyaránt és minden megkülönböztetés nélkül valamennyi hívének.

De nem feldicsérni akarlak Téged. Nem szereted Te az ilyesmit. Nem azért voltál Te mindenkor jó pap és jó barát. Csak annyit akarok neked ma mondani, — sokak, nagyon sokakkal együttesen, hogy: fáj elveszíteni a Te jelenlétet.

A temesvári szeminárium egy egyszerű lakásának ajtaján táblácskán állott eddig: Stephanus Fiedler. Nem Stephan, nem is István, hanem Stephanus... Annak a jelöl, hogy abban a hajlékban csak egyházi férfiu lakott. Imádkozott és munkálkodott: szívvél, az ő tiszta, meleg, nagy szívével és az elméjével, amely elme mindennel foglalkozott, ami

A kormányválság csak átmeneti megoldást nyert egyelőre

A kormányválság hullámai egyelőre elültek. Két nap előtt még házszálon függött a Mironescu-kormány élete és tegnapra ismét megerősödött a kormány pozíciója. Tény azonban, hogy a kormányválságot csak ideig-óráig sikerült elhárítani, mert a nemzeti parasztpárt kebelében súlyos ellentétek vannak. Tegnap este Bukarestből érkezett jelentéseink a következők:

A miniszterelnökségi sajtóiroda kommunikéje, amelyben a kormány leszögezte, hogy bírja az uralkodó bizalmát egyelőre tisztázta a helyzetet. A Mironescu-kormány továbbra is a helyén marad, megszavazza a költségvetést és kormányváltásra legfeljebb januárban kerülhet a sor. A költségvetési ellentéteket is sikerült kiküszöbölni.

A kormányválság ilyenképpen csak átmeneti megoldást nyert. A bukaresti politikai közvélemény megállapítja, hogy most már maguk a nemzeti parasztpárti képviselők is azt a nézetet vallják, hogy a kormánynak le kell mondani, nehogy a párt teljesen elveszítse népszerűségét.

Tegnap különben olyan esemény történt, amely valószínűvé teszi, hogy a kormányválság elodázása csak átmeneti jellegű. Ismeretes, hogy Mirto volt miniszter elkészítette a választói reformjavaslatot, amelyet a kormánypárt bizonyos idegenkedéssel fogadott. A helyzet azóta megváltozott és most maguk a kormánypárti képviselők is amellet vannak, hogy a javaslatot a költségvetés megszavazása után tárgyalják le. A kormánypárt csütörtökön értekezletet tart és akkor megvitatja a választói reformot. A javaslatot maga a kormány nyújtja be a parlamentnek. A választói reformnak komoly formában való megvitatása és Mirtonak

fenkölt és nemes és amely elme felül tudott emelkedni az emberi élet gyarlóságai fölé, mert hitt és tudott, mert tudással hitt. Ezért megértette, meglátta az Istent.

Hanem a Te hivatásod valójá-

ban most kezdődik Episcopus Stephanus: Most indulsz el főpásztori működésedre, mely Tégedet, a jó papot, nagy püspökké teend...

az ellenzéki pártvezérekkel ebben a kérdésben folytatott tárgyalásai is igazolják, hogy

a nemzeti parasztpárti kormány feladata csakis a két fontos javaslat, a költségvetés és a választói reform megszavazására szorítkozik.

Bukarest tegnap tele volt az esetleges diktatura lehetőségének hírével is. Argetoianu nyilatkozata adott erre a feltevésre tápot. Ezenkívül élénken kommentálták, hogy Mária özvegy királyné két heti tartózkodásra Belgrádba utazik Ileana hercegnővel együtt. Meghitt körökben azaz magyarazzák ezt az utazást, hogy az özvegy királyné nem óhajt idehaza tartózkodni, mert december hónap folyamán olyan események fognak lejátszódni, amelyeknél nem akar jelen lenni. Ezek az események esetleg az uralkodó új házasságára vonatkoznak.

Illetékes helyen ezt a hírt a leghatározottabban megcáfolják. Elena királynő karácsony után Mihály nagyvajdával három havi tartózkodásra Németországba utazik.

Az egymást követő és ellenőrizhetetlen hírek tömkelegében Argetoianu áll ma is az érdeklődés központjában. A liberális párt volt miniszterei tegnap este hét órakor Bratianu Vintila elnökle mellett értekezletet tartottak, amelynek egyetlen tárgya a párt magatartásának megállapítása volt Argetoianuval szemben. Argetoianu bár még a liberális párt tagja, önálló politikai akciót kezdett és ezzel megsértette a pártfegyelmet. A hosszas tanácskozás után még sem hoztak Argetoianunak a pártból való kizárása ügyében döntést. Ugy hiszik, hogy a liberális párt nem mer ehhez az eszközhöz nyulni.

ban most kezdődik Episcopus Stephanus: Most indulsz el főpásztori működésedre, mely Tégedet, a jó papot, nagy püspökké teend... Cor Jesu in te confidor! Sic itur ad astra!

A diktatura hírei annyira elterjedtek, hogy maga Argetoianu is, akinek szavai nyomán a diktatura gondolata feltámadt, nyilatkozni kényszerült. Argetoianu az Adeverul tegnapi számában nyilatkozott és többek között a következőket mondotta:

— Nekem van a helyzetre megoldásom. Nem tudom, vajjon ez a megoldás a lehető legjobb, azonban annyit tudok, hogy ezideig még jobbat nem nyújtottak be. Az én programom kiesik a politika keretéből és tisztára pénzügyi és közgazdasági jellegű.

Tiltakozom bármilyen kalandorság és politikai szélhámoság ellen. Amit én keresztül akarok vinni, azt az alkotmány szem előtt való tartása és a szigoru törvényesség alapján tenném.

Az országot a mai helyzetéből ki kell menteni és ehhez a külföldi tőke támogatása szükséges. A külföldi tőke bejövételének egyetlen feltétele a törvények és az alkotmányosság rendjének szigoru megőrzése. Nem akarok diktátor lenni és nem vagyok politikai kalandor. Mentsük meg most, amit még menteni lehet. Ami a kalandorságot illeti, ez talán inkább azokra vonatkozik, akik valóban a politika kalandorai és nem látják át a helyzetet. Argetoianu nyilatkozata nagy feltűnést keltett és különösen annak utolsó passzusa erős kirohanás a nemzeti parasztpárt ellen.

A helyzet ma olyan, hogy máris szükség van a nemzeti parasztpárt vezérére, Maniu Gyulára.

A belpolitikai események ezért a nemzeti parasztpárt erdélyi tagjait arra bírták, hogy Maniut visszahívják Bécsből, mert ő az az erős kéz, akinek a jelenlegi helyzetben sikerül a párt egységét megőrizni.

Ad multos annos!
A mester, az Ur, a Krisztus nevében!
Jó barátom, Isten veled!
Püspök Uram, áldást kérek!...
Oexel Rónay Mihály.

Türelem

és megértés tanúsítandó az anyanyelv kérdésében

Pacha Ágost, mint a temesvári egyházmegye szombaton beiktatott püspöke, most adta ki első pásztorlevelét. Ennek bevezetésében a papságnak szól, amelyet arra int, hogy minden pap atyja és oktatója legyen híveinek. Figyelmezteti a lelkészeket arra is, hogy az iskolákban egyetlen hittanórát se mulasszanak el, a fiókegyházak látogatását pedig ne hanyagolják el. Azután szól a pásztorlevél a hitközségekről, amelyeket egyetértésre int és felhív, hogy a plébánossal együtt dolgozzanak. Majd rátér a hívek anyanyelvére és ezeket mondja: — Napjainkban nincsen kérdés, amely több vitára adna alkalmat, mint a népi hovátartozandóság. Magától értetődik, hogy mindenkinek legdrágább az anyanyelve, amelyben született és amelyben nevelkedett. Ez mindenkinek joga, amelyet szülőitől örökölt és amelyet gyermekeire akar hagyni. Híveinknek ezt a jogát tisztelnünk kell és mindenkit saját anyanyelvén kell vezetnünk.

A pásztorlevél inti a híveket és a papokat egyaránt, hogy az anyanyelv kérdéséből ne provokáljanak vitát és ebben a kérdésben tanúsítsák egymás között a legnagyobb türelmet és megértést.

Éjszakába nyúló tárgyalások az osztrák válság körül

A bécsi kormányválság még mindig nem jutott megoldásra. Hétfőn késő éjjelig folytak a tárgyalások, amelyeket kedden délelőtt folytattak. Kedden délig azonban végre annyira jutottak, hogy sikerült összeállítani a valószínű kormánylistát. Akkor még a pénzügyi tárca nem volt biztos jelölt. Ugyanis a mezőgazdák szövetsége az egyik gazdasági tárcaát magának követelte és mivel a kereskedelmi és földművelésügyi tárcaikat lefoglalta a maga számára a keresztény-szocialista párt, azért a mezőgazdák szövetsége részére már csak a pénzügyi tárca maradt. Így aztán J. U. dr. minden eddigi érdeme mellett is kiesik az új kormányból. Bizonytalan még az is, hogy Seipel átveszi-e a külügyi tárcaát, mivel beteg és orvosi tanácsra déli vidékre kell utaznia. Ebben az esetben a külügyi tárcaát Ender tartaná meg magának és azt később átengedné Seipelnek. Nincsen kizárva az sem, hogy Seipel a külügyi tárcaát átveszi és mindjárt szabadságra megy. Ebben az esetben Ender helyettesítené. Az új kormánylista jelenleg a következő:

Kancellár és esetleg külügyminiszter Ender, alkancellár és belügy Schöber, pénzügy Schönmayer vagy Winkler, mindkettő a mezőgazdák szövetségének tagja, külügy Seipel, földművelés Thalner, kereskedelem Heimpl, népjólét Drexl, közlekedés Csermák, igazságügy Schlammer, nagynémet, hadügy Vaugoin. A szociáldemokratákkal történt megállapodás szerint a nemzeti tanács elnöke szociáldemokrata lesz és pedig valószínűleg Eiders dr., az alelnökök közül az egyik keresztény-szocialista, a másik nagynémet párti lesz.

Felségsértés vádja miatt letartóztatták Töpfer Péter kommunista városi tanácstagot

A temesvári városi nagytanács alakuló ülésén történt, hogy a kommunista tanács tagok nem álltak fel a király nevének említésekor. A közgyűlésen erre nagy vihar tört ki, utóbb a kommunisták engedtek és megadták a király nevének említésekor a kellő tiszteletet. A közgyűlés további folyamán Töpfer Péter kommunista tanácsos felolvasta a kommunisták nyilatkozatát és abban leszögezte állásfoglalásukat. A temesvári ügyészség a kommunisták nyilatkozata miatt felségsértés büntette címén a Marzescu-féle rendtörvény alapján vádat emelt Töpfer Péter és a többi kommunista

városi tanácsosok ellen. Jonascu Miklós vizsgálóbíró tegnap maga elé idézte Töpfer Pétert, akit kihallgatás után letartóztatott. Töpfer halálsápadtan fogadta a letartóztatásról szóló döntést, megtántorodott, majd zokogásban tört ki. A letartóztatásról szóló döntés meghozatala után Töpferet lekísérték az ügyészi fogházba. A vizsgálóbíró maga elé idézte Leyritz Árpádot is, aki azonban nem jelent meg a kihallgatáson és így a vizsgálóbíró elrendelte körözését. A körözés nem sok eredménnyel bíztat, mert Leyritz állítólag Franciaországban tartózkodik.

Igazságtalan a nyugdíjasokkal üzdött bánásmód, mert fizetés nélkül hónapokig kénytelenek jogos járandóságukra várni

Temesvárott és a Bánságban az új nyugdíjtörvénnyel kapcsolatban számos köztisztviselőt és főleg vasutast nyugdíjaztak. Azóta hónapok teltek el, a fizetést a nyugdíjazás napjától kezdve beszüntették, a nyugdíjat pedig nem folyósítják. Kell, hogy legyen valaki, aki végre magáévá teszi azoknak a nyugdíjasoknak az ügyét, akik évtizedekig becsülettel szolgáltak és erőiket az állami gépezetben öröklék fel. Külön és ismételtelen fel-

hívjuk erre a körülményre úgy Bocu Szevér kormányzó, mint Maiorescu József dr. helyettes kormányzó figyelmét, akik hatáskörükben és tekintélyükben fogva megtalálhatják a módot, hogy végre tiszta helyzetet teremtsenek a nyugdíjasok ügyében. A jelenlegi helyzet tarthatatlan és erélyes kéz legerélyesebb közbelépésére van szükség, hogy a nyugdíjasok panaszai megszűnjenek.

Rövidesen megnyílik az új belvárosi mozi, de közben még vitás, hogy a közönség milyen székeken fog ülni

Az új belvárosi mozi ma-holnap megnyílik, a moziszékek szállítása körül azonban érdekes jogi vita indult meg. A város a székeket ugyanis árlejtés útján szerezte be és a szállítással a bukaresti Fadesca céget bízta meg. Amikor az árlejtési döntés ellen febbezés nem érkezett, a város a Fadescával megkötötte a szerződést és a vállalkozó már szállítja is a székeket. Egyszerre csak a város értesítést kapott a revíziós bizottságtól, hogy az árlejtési döntést a Borló-örményesi megfelebbezte. A revíziós bizottság már egy ízben tárgyalta az ügyet, tegnap pedig folytatódó tárgyaláson érdekes jogi viták folytak. Ocnariu János dr. városi ügyész és Németh József dr. a Fadesca képviselője megállapították, hogy a város jóhiszeműen járt el, amikor a szerződést megkötötte és ezért kérték a febbezés elutasítását. A Borló képviselőjében Dogariu

Virgil dr. viszont arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a febbezés érvényes és a város nem járt el kellő gondossággal, amikor a szerződést megkötötte, mielőtt érdeklődött volna, vajjon a határozat ellen nem nyújtottak-e be febbezést. Hangoztatta azt is, hogy az árlejtési határozat különben sem érvényes, mert azt nem a főjegyző írta alá. A replikák után a revíziós bizottság helyszíni szemlét rendelt el és szakértő kihallgatása mellett döntött, annak megállapítására, vajjon a két ajánlat közül minőségileg és az ár tekintetében melyik a megfelelőbb. A helyszíni szemlét december kilencedikén délután öt órakor az új belvárosi moziban eszközlik, szakértő pedig a kormányzóság közmunkaügyi osztályának vezetője lesz. Ezt követően december tizenhatodikán érdemben hoz majd döntést a bizottság.

Antiszemita

tüntetések voltak Galac utcáin

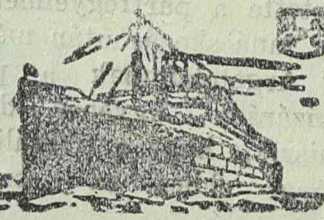
A keresztény diákszövetség — mint ismeretes — Brailában tartotta kongresszusát és ezen alkalommal súlyos incidensekre került a sor. A keresztény diákszövetség tagjai ugyanis Brailából hajón kirándultak Galacba. Amint megérkeztek a városba, a fiatalság tüntetni kezdett. Az utcán végigmenve szidták a zsidókat. Galacban erre nagy pánik tört ki, a kereskedők sietve bezárták üzleteiket, a bankok lehúzták a redőnyöket, azonban ezek az óvintézkedések későn jöttek, mert több üzlethelyiség és bank ablakait mégis beverték. A rendőrség nem avatkozott bele az utcai tüntetésbe. A tüntetés után a tömeg ismét végigvonult az utcákon, hazafias dalokat énekeltek, majd a kikötőben horgonyzó hajójukra szállva visszatértek a diákok Brailába. Galacban nagy az izgalom a tüntetés miatt és különösen azért, mert a rendőrség nem avatkozott bele.

A tüntetésről azonnal jelentést tettek a bukaresti országos rendőrigazgatóságnak és a belügyminisztériumnak. A vizsgálat megindult.

Egymást átkarolva ment a halálba egy fiatal szerelmes pár

A Drezda melletti Wachte kirándulóhely egyik szállodájában fiatal pár szállott meg. A szálloda éttermében megvaesoráztak és aztán korán vonultak vissza szobájukba azzal, hogy fáradtak és pihenni akarnak. Másnap délelőtt még mindig nem mutatkoztak és amikor a személyzet kopogtatására nem kapott választ, akkor rájuk törték az ajtót. A szobában mindkettőt holtan találták. Le sem vetkőztek az este, hanem kinyitották a gázkályha csapját és rongyokkal eltömtek az ajtó és az ablakok minden nyílását, nehogy a gáz kiszivárogjon. Aztán fölvágták az ereiket és egymás mellé lefeküdtek a diványra, ahol egymást átkarolva elérte őket a halál. Az asztalon több bucsulevél feküdt és ott voltak igazoló irások is. Kiderült, hogy a fiatalember Hoek Kurt, egy tekintélyes berlini lakkgyáros fia, a nő pedig Mayer Hildegard, akinek apja titkos tanácsos és többszörös háziúr. A fiatalok szerették egymást, azonban nem lehettek egymáséi, mert a lányt a szülői egy gazdag öregúrhoz akarták kényszeríteni, akit nem szeretett. Ez volt az oka annak, amiért a fiatalok elhatározták, hogy meghalnak.

* A fratéliai jótékonycélu asztaltársaság december 6-án, délután három órakor a Papp-féle vendéglőben karácsonyi ünnepséget tart, mely alkalommal negyven szegénysorsú iskolagyermeket ruháznak fel. Az asztaltársaság felkéri a jószívű embereket, hogy nemes mozgalmukat pénzbelileg támogassák, valamint a szegény gyermekek megvendégelése céljából süteményt, gyümölcsöt és szendvicseket adományozzanak. A küldeményeket Pauli József egyleti titkár X. utcában levő üzletében leadhatók. Az ünnepségen mindenkit szívesen lát az elnökség.

Hamburg-Amerika Line

világhírű német hajózárszolgálatunk az új 100 ezer tonnás, legmodernebbül berendezett gőzhajókat rendelésre állítottunk fel.

Fejlesztéseinket készsággal nyújtjuk:

Egyesült Államokba (New-York), Kanadába
Délamerikába

összes áramlatba, valamint a világ összes fontosabb kikötőibe. Minden tekintetben hívásunkra készek és előkészítve.

Hamburg-Amerika Line S. A. R.

TIMISOARA-Cetate, Str. Mercy 2.   2025, Str. Republicii 11.

Egyes postahivatalok elsikkasztják a lapokat

A temesvári posta ellen panaszkodni annyit jelent, mint borsót hányni a falra. Ujabb ékes bizonyítéka a hiábavaló panasznak a következő eset. A temesvári hármas számú postahivatal ellen panaszt emeltünk, hogy girodai előfizetőink késedelmesen és hiányosan kapják a Déli Hírlapot. A panasz logikus következménye az lett volna, hogy azt orvosolják.

Ahelyett az történt, hogy a hármas számú postahivatal a panasz megtétele óta egyáltalában nem kézbesíti a lapot. Hiába jelentkezik a hármas számú postán az előfizető személyesen, a válasz az, hogy ujság nincs. Gyors orvoslást kérünk, mert kénytelenek leszünk az ügyészégi eljárást igénybe venni.

Szenzációsan olcsó árak a nagy karácsonyi vásár

alkalmával

WINTERNITZ

konfekció- és szőrmeáruházában

Telefon 906

Timisoara-Cetate, Lloyd-sor.

Tel-fon 906

A nyakasszabó

alpolgármester merev jogi magatartása megakadályozta a város egyezségét tisztviselőivel, ami a közönségnek tizenhét millió leibe kerülhet

Annak idején, amikor a kormány a köztisztviselők részére magasabb lakbéreket állapított meg, Temesvár város tisztviselői is biztak benne, hogy ezeket a magasabb lakbéreket megkapják. Azonban ebben a várakozásukban csalódtak, mert a város kijelentette, hogy nincsen pénze és a magasabb lakbéreket egyszerűen nem utalta ki. A városi tisztviselők erre követelték az ugynevezett Titulescu-féle pótlékot, amelyről lemondottak volna, ha a magasabb lakbért megkapják. A város azonban ezt a kérelmüket is elutasította és kimondta erre is, hogy nincsen pénze, másodsor pedig a város szerint a Titulescu-pótlék a városi tisztviselőknek nem jár, mert más címeken sokkal nagyobb összegeket kaptak már. A tisztviselők azonban nem érték be ezzel az elutasító válasszal és a bánási kormányzás revíziós bizottságához fordultak panaszukkal.

A revíziós bizottság megállapította, hogy a tisztviselőknek a Titulescu-pótlék igenis jár. A Titulescu-pótlékra való jognak az elismerése azt jelenti, hogy a Titulescu-pótlék címén körülbelül tizenhét millió leit köteles a város a tisztviselőknek fizetni. Annak idején a felemelt lakbér mindössze négy és fél millió lei lett volna és ha a tisztviselők ezt megkapták volna, akkor nem is gondoltak volna arra, hogy a Titulescu-pótlékra való jogukat érvényesítsék. Baran Koriolán dr. akkori főpolgármesterben és az állandó választmány több tagjában meg is volt erre a hajlandóság, azonban állítólag Schmitz Ferenc dr. alpolgármester foglalt állást a kérelem megtagadása mellett és keresztülvitte, hogy álláspontja győzött.

Amikor aztán a tisztviselők előállítottak a Titulescu-pótlék követelésével, a városnál hajlandóság mutatkozott az egyezkedésre, de akkor ismét Schmitz Ferenc dr. alpolgármester hiúsította azt meg. A lapokban nyilatkozott és hangsúlyozta, hogy a tisztviselőknek nem jár a Titulescu-féle pótlék. Azonkívül a városi nagytanács ülésén is kifejtette ezt az érvelést és sikerült rábírnia a nagytanácsot, hogy a város ne egyezze ki tisztviselőivel.

Ez a kiegyezés nem is történt meg, mert a város Schmitz dr. biztatására a bánási kormányzás revíziós bizottságának döntését megfeleltette a buka-

resti legfelső revíziós bizottsághoz.

A tisztviselők remélik, hogy ez a legfelső bizottság is elismeri jogukat a Titulescu-pótlékra és akkor a városnak nem marad más hátra, mint a tizenhét milliót kifizetni, ami tizenkét és fél millióval több, mint amennyit a felemelt lakbér tesz ki és amivel eredetileg a dolgot el lehetett volna intézni. Amennyiben azonban a legfelső re-

vizíós bizottság várakozás ellenére elutasítaná a tisztviselőket, azok még akkor sem mondanak le a Titulescu-pótlékról és a törvényszéknél polgári pert indítanak a város ellen.

A városi tisztviselők igen el vannak keseredve Schmitz Ferenc dr. alpolgármesterrel szemben, akinek városi jövedelme havi harmincezer lei, tőlük pedig megvonja a nekik kijáró törvényes pótlékot.

Ha minden jól megy...

Jövő nyárra a bázisai vágány új pályája végre teljesen elkészülhet

A vasuti vezérigazgatóság — miként megirtuk — lemondott arról a több millió leinyi követeléséről, amelyet a bázisai vágány át-helyezésével kapcsolatosan a várossal szemben támasztott. A temesvári kerületi vasutigazgatóság egyik vezető személyiségéhez kérdést intéztünk arra vonatkozólag, hogy ezek után most már mikor kezdődhetnek meg a vágány áthelyezésének munkálatai és a következő választ kaptuk:

— Miután a város a kisajátítási összegeket az igénybeveendő területekért bírói letétbe helyezte és a földmunkálataira az árlejtést is megtartotta, immár nincsen semmi akadály annak, hogy a földmunkálatok akár a jövő héten is megkezdődjenek. Mellékesen itt megjegyzem, hogy ez a négyéves milliós munka nem sokat lendít a temesvári munkanélkülieken. Ezek ugyanis nagyjából szakmunkások, akik a földmunkákhoz nem ér-

tenek. Azonban azzal, hogy itt egy sereg kubikus munkát kap, közvetlenül mégis segíthet valamit a helyzetben, mert megjavítja a pénzforgalmat. Ha a vállalkozó elegendő számú kubikust foglalkoztat, úgy ezek a földmunkák tavaszra elkészülnek, tavasztól nyárig a korai esők következtében kissé leülepedett és utánajavított földpályán aztán elhelyezhető a felépítmény, a tulajdonképpeni vasuti pálya.

Informátorunk kijelentése szerint nyárra az új pálya teljesen elkészülhet, hiszen mindössze hét kilométerről van szó. Ehez nem kell egyéb, mint igyekezet és pénz. A pénz pedig a városnak már rendelkezésére áll és a jövő évi költségvetésbe felveendő összeggel teljes fedezetet nyer a kiadás. Ennélfogva ha jól megy minden, úgy a jövő ősze a vonatok már az új pályán fognak robogni Bázis felé és a város belső területén megkezdődhetik a régi pálya lebontása.

Tulkorán örültek a jól sikerült vasuti lopás zsákmányának

A józsefvárosi állomáson vakmerő ékszerlopás történt, melynek tetteseit az állomási rendőrség két órán belül elfogta. A vakmerő tettesek az este induló bukaresti gyorsvonat egyik fülkéjében ellopták Jovin Györgyné, Jovin György volt kormánybiztos feleségének kizsákmányát, melyben öt-ezer lei készpénzt és különböző ékszerek voltak ötvenezer lei értékben. Jovin Györgyné a gyorsvonattal Bukarestbe akart utazni. Miután jegyét beszerezte, helyet foglalt a vonat

egyik fülkéjében, de a fülkében tulkorán volt a meleg és Jovinné, hogy friss levegő kerüljön a kocsiba, ki akarta nyitni az egyik ablakot. Közben kizsákmányát, melyet eddig kezében tartott, letette a fülke pamlagára. Az ablak kinyitására irányuló igyekezte azonban hiábavalónak bizonyult, mire a peronon két férfi figyelmessé lett és udvariasan ajánlottak, hogy kinyitják az ablakot. Mindkettő felszállt a kocsiba és betértek abba a fülkébe, ahol Jovinné tartoz-

kodott. Az egyik hozzálatott az ablak kinyitására, a másik férfi pedig az asszony háta mögé állott és ügyesen magához vette az ülésen levő kizsákmányát, majd eltűnt. A másik férfi időközben kinyitotta az ablakot és a kocsirol leszállva szintén eltűnt. Jovin Györgyné visszautulva helyére, hirtelen észrevette, hogy az ülésre letett kizsákmányát eltűnt. Kétségbeesetten keresgéljni kezdett, majd mikor sehosem talalta, leszállott az induló vonatról és jelentést tett az esetről az állomás rendőri kirendeltségének. Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és Miuta komisszárus a kapott szemléleírás alapján megkezdte a nyomozást. Azonnal végigjárta az állomás környékén levő összes vendéglőket és a Park-szálló pincéjében levő vendéglőben sikerült is az ékszerlovajokat Nagy Sándor nagyváradi és Sándor Géza szászrégeni illetőségű fiatal emberek személyében elfogni, akiknél az ékszereket hiánytalanul megtalálták. A tolvajokat Miuta komisszárus két rendőr őrizetere bizva a rendőrprefekturára kísértette. Utközben az egyik tolvaj, Sándor Géza, valahogyan megszabadult kötelekétől és a Skudier ligetben hirtelen kiszakítva magát a kísérő rendőr kezéből, futásnak eredt és a sötétben eltűnt. Társát bekísérték.

A népkonyhák ma nyílnak meg

A város négy népkonyhája ma nyílik meg és pedig az Erzsébetvárosban, a Gyárvárosban, a Józsefvárosban és a Mehalában. Az erzsébetvárosi népkonyha vezetője Mutin Péter telekbíró, a gyárvárosi Montia Ágost telekbíró, a józsefvárosi Trandafir Virgil telekbíró és a mehalaié Vuia János telekbíró. A városi népkonyhákban a munkanélküliek és a keresetképtelenek ingyenes ebédet kapnak azokra az utalványokra, amelyeket a telekbíróságokon kiadnak. Az egyes telekbíróságokon a polgárság és a munkásság résztvevőinek jelenlétében tegnap osztották ki az ingyenes ebédjegyeket. A népkonyhák első napján hozzávetőlegesen ötszáz ingyenes ebédet fognak kiadni. A népkonyhákban azonban fizetési ebédek is fognak kiszolgáltatni és pedig adagokint tizenöt leiert. Nagy városokban sok kifizetésű tisztviselő, kereskedelmi alkalmazott és jobb munkás is látogatja a népkonyhákat. A temesvári népkonyhákban is szívesen szolgáltatják ki ezeket az olcsó ebédek és a jelentkezőktől nem kérnek semmiféle igazolványt, hanem a tizenöt lei ellenében kiszolgáltatják neki az ebédet, amelyhez félkilós cipó is jár.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon: 2-52, este 9 után 10
és 2-42.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

Örületes láрма

tombol állandóan Temesvár utcáin különböző forgalmi jeladások örve alatt. Éjjel-nappal bömbölnek, sivalkodnak az autók, keringenek a motorbiciklik, olyan szirénahangokat kanyarítva ki sebtében, hogy bármelyik hadihajónak diszére válnék. Egész London forgalmi zaja valóságos méhcsongás, ehhez a hangorgiához képest, mely nem csak a járkelőket vadítja, hanem az éjszakai pihenőket is minduntalan fölveri álmából éktelen rikoltozásával. S ami a legkülönösebb, ezt az örjöngő lármát nem is az autók összessége csinálja, hanem egy kisebb csoport kiméletlen nevetlen ember, akinek szemmel láthatólag passziója telik benne, hogy a volan melletti randalírozásával riassza a közönséget. Hát nem lehet ezek ellen eljárni? Ha egy ember elkiáltja magát az utcán, — az kihágás, viszont ezek a bombardonszerű hangok bátran megrepezthetik a dobhártyát is. Hogy volna az, ha a gyalogosok trombitajelekkel adnának egymásnak kitérő jelt és a rendőri ágyudörgéssel jelezné, hogy most nem szabad áthajtani a másik oldalra. Mindenütt a világon csendrendelet van, erre a Déli Hírlap már régen reámutatott és intézkedést követelt. Itt a végső ideje, hogy nálunk is érvényt szerezzenek az általános rendnek. Mindenütt a városi forgalomban mol-hangnemre vannak szerelve az autó-tülkök, mert nem az a feladatuk, hogy tüzet vagy árvizet jelentsenek, csak az, hogy szeliden figyelemre íntsenek. Második feladat pedig az volna, hogy felírják és jól megbírságolják azt, aki folytonos tülköléssel száguldja át az utcákat. Az éjszakai krakelerek működése meg éppen külön fejezet. Az éjszakai csendháborítás fogalma alá esik. Temesvár városának is joga van, hogy békében alhassék.

Flaneur.

— **Bocu kormányzó a fővárosban.** Bucu Szevér kormányzó tegnap déltől hivatalos ügyek elintézése végett Bukaresztbe utazott. A kormányzó résztvesz a nemzeti parasztpárt fontos tanácskozásain is és valószínűleg csak a hét végén tér vissza Temesvárra.

— **A Tiszti Kaszinó szezonnyitó teadélutánja.** A temesvári Tiszti Kaszinó december ötödikén tartja idei ünnepélyes megnyitóját. Ezen alkalomból délután hat órai kezdettel a temesvári ötös vadászok zenekara hangversenyez teadélután keretében. A teadélután tiszta jövedelmét a zenekar javára fordítják. A kaszinó vezetősége a szezonnyitó teadélutánra ezúton is meghívja tagjait.

— **Walkó magyar külügyminiszter lemondása.** A budapesti parlament folyosóján tegnap újból felbukkant a hír Walkó Lajos külügyminiszter lemondásáról. Eszerint Walkó már a jövő héten távozik helyéről és utódja Károlyi Gyula gróf koronaőr lesz, akit egy izben már kombináltak a külügyministerségre.

— **Megerősítették az aradi magántisztviselő elleni ítéletet.** Kárpáti Béla aradi magántisztviselői kommunista izgatás miatt az aradi törvényszék egy évi börtönre ítélte. Kárpátnál ugyanis több kommunista röpcédulát találtak és levelezésben állott ezenkívül külföldi kommunistákkal is. Kárpáti azzal védekezett, hogy tőle távol állott az izgatás és a szóbanforgó egyénnel csupán eszperantista levelezésben állott. Felebezés folytán a temesvári ítélőtábla múlt héten tárgyalta az ügyet, tegnap pedig kihirdette az ítéletet. A tábla magáévá tette az aradi törvényszék ítéletét és a büntetést megerősítette.

— **Magyar kulturház Biharban.** Gyanta biharmegyei község magyar lakossága példát mutatott sok községnek arra, hogyan kell a magyarság otthonát megépíteni. Arday Aladár kezdeményezésére fölmerült évek előtt a terv, hogy építsenek Gyantán magyar kulturházat. A tervről értesültek az Amerikában élő gyantaiak is, akik maguk között harmincezer leit gyűjtöttek és ez volt a kulturház első pénze. Ezenkívül a gyantai református ifjuság és a nőszövetség aránylag rövid időn belül százötvenezer leit gyűjtött össze. A háromszázezer lei értékű építési anyagot és a munkaerőt a gyantai magyarok ingyen szolgáltaták és a kulturház végre tőle alá kerülhetett. A csinos kulturháznak az ünnepélyes fölavatása most ment végbe és azon sokan jelentek meg a környékbeli községekből, azonkívül ott volt a nagyváradi magyarpárti tagozat vezetősége is. A felszentelési ünnepet bankett követte, este pedig a műkedvelői gárda előadta a Falu rossza című háromfelvonásos népszínművet.

— **Gyermekgyilkos anya.** A rékási csendőrség tudomást szerzett, hogy Guvai Julianna fiatalasszony pár hetes kisfiát megölte és a kertben elásta. A nyomozás megállapította, hogy az asszony november 4-én kisfiának adott életet, akit később megölt és elásta. A csendőrség a kisfiu holttestét a kertben elásva megtalálta és az esetről jelentést tett a temesvári ügyészségnek, amely elrendelte a holttest felboncolását. Az aszszonyt őrizetbe vették.

Már csak

18

nap van

1930 december 21-én huzása
a 100 leies kolozsvári Mentő Sorsjegyeknek
Nyereményeket ALBINA BANK fizeti.

Főnyeremény 1 millió lei
Sorsjegy kapható Temesváron: Déli Hírlap kiadóhivatalában, trafikok, borbély- és más üzletekben.
Főbizományos: Reiter Ernő, Piata. Asanesti 4.
Vidéki rendeléseket 117 lei előzetes beklüldése ellenében
Sorsjegyroda Cluj, Str. Memorandului 16. eszközzi.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Ciuchez György, Balota Miklós, Balota András, Kállay Koriolán, Lipp Tibor, König József és Werner Wolfhard. Meghaltak: Bolzs Gyula 57 éves, Balota András 2 napos, Teszler Sára 50 éves és Radocsi Lajos 44 éves korában.

* **Schlosser Jenő** kerámiai művészi karácsony kiállítását a Magyar Hitelbank épületében (volt Légrády könyvkereskedés) lesz december 3-tól 15-ig. A kiállításon főképp színes reliefek lesznek, amelyek ritkaságuk folytán megérdemlik a közönség látogatását. (Robbiák, Palisny relief.) Ezek a művészi kerámiai tárgyak a legkedvesebb ajándékok művészi értékükkel fogva s annak ellenére, hogy Schlosser-kerámia már a spanyol király otthonába is bekerült, olcsóságánál fogva még a mai rossz gazdasági viszonyok mellett is bárki számára megszerezhető.

— **Katalin-est Lippán.** A Lippai Munkás Dalegylet a Horváth-féle vendéglőben műsoros Katalin-estélyt rendezett. A műsor keretében előadták a Hány óra Zsuzsi? című egyfelvonásos színdarabot, melynek szereplői, Eigenhauser Nándor és felesége megérdemelt sikert és sok tapsot arattak. Műsor után tánc következett, mely kedélyes hangulatban csak a hajnali órákban ért véget.

* **Husz százalék kedvezmény jár a Déli Hírlap minden előfizetőjének és olvasójának,** aki óráját vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43 (bemenet a Jósika-utcában) kronométerkészítőnél megjavíttatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikertült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hírlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Ilyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így vehető igénybe a kedvezmény.

— **A nagy támadó fegyverek használata.** A leszerelést előkészítő bizottság Genfben tárgyalta a németek által a nagy támadó fegyverek használatának megtiltására vonatkozólag tett javaslatot. Az értekezlet a javaslatot elvetette. Bernstorff gróf német delegátus hangsúlyozta, hogy ez az álláspont ellene van a Kellogg-paktumnak amely a támadó háborút kizárja, azonban mégis megengedi a nagy támadó fegyverek használatát.

— **Szomoruan érdekes karrier.** Jorgovics Szevér még egy esztendő előtt budapesti vendéglős volt, azonban tönkrement. Hónapok előtt eltűnt Budapestről és Bécsbe ment, ahol áttért az ókatolikus hitre és a bécsi ókatolikus püspök pappá szentelte, majd mint vikáriusát Budapestre küldte. Jorgovics Szevér ellen az utóbbi időben számos feleletent érkezett, hogy vendéglős korában pincérei-nek óvadékát elsikkasztotta. Emiatt öngyilkossági kísérletet is követett el és nagymennyiségű veramont vett be. A botrányok miatt, amelyeknek központjába került, a bécsi ókatolikus püspök Jorgovicsot megfosztotta a vikáriusi cím-től és eltiltotta a papi működéstől.

* **Nagyszabású műsoros táncestély.** A Temesvári Zeirah, Aviva, Barisszia szervezetek december hó 6-án este a Tiszti Kaszinó összes termében műsoros táncestélyt rendeznek. A műsorban Temesvár legtehetségesebb művészei és műkedvelői vesznek részt.
* **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Egy hajó
HINDENBURG-KOKSZ

ujból megérkezett.

Legolcsóbb napiárak.

Ifj. Reiter Simon-nál

Timisoara, Küttl-tér

Telefon 2-38

Világszenzáció!

1930 dec. 8 és 9-én
hétfőn és kedden a
Tiszti Kaszinóban az

Világszenzáció!

50 tagú newyorki Black Flowers néger revüszínház vendégjátéka

Szinre kerül:

L I Z A

énekes táncos revü 2 felvonásban, 8 képben, 45 változatban

Irta: Douglas Louis

Az 50 legjobb néger művész felléptével.

Newyorkban 1000, Párisban 500, Londonban 1000 előadást ért meg a darab

Négerkórus

Négergörlök

Négerdalok

Négerjazz

Négerboyok

Néger táncok

J e g y e k a T e m e s v á r i H í r l a p n á l

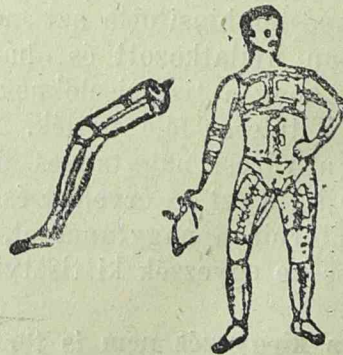
Vannak Önnek rheumaszerű fájdalom?

Avagy gyorsan fárad és bokáiban duzzadt, avagy ferdül a lába úgy csináltasson gipsznyomat után

Ludtálpbetétet

SZÉKELY B.

Orthopediai „PROTES” üzembén
Timisoara III., József-tér 1. sz.

Kérdezze meg a házi orvost.
Műlábak, műkezek orthopediai készülékek
mankók, botok, sérvkötők, haskötők gyártása

Románia összes kisebbségei egyformán panaszkodnak és jogokat követelnek

A kamara tegnapi ülésén Dutsak ukrán képviselő panaszt emelt az ellen, hogy a kisajátításokat Bukovinában nem hajtották méltányosan végre és az ukrán kisebbséggel szemben igazságtalanságok történtek. Ezután Boeriu többségi képviselő kérte a katonai nyugdíjak felemelését, mivel a nyugdíjazott katonák szinte nyomorognak. Vlad ezredes kéri, hogy az orosz hadseregben szolgálatot teljesítettek, akik megrokkantak, rokantsági nyugdíjat kapjanak.

A kamara ezután folytatta a felirati javaslat vitáját. Popescu Grui a többségi képviselő rámutatott arra, hogy az új közigazgatási törvény csak a liberálisoknak nem felelt meg, akik azért vonultak ki a parlamentből, mert a régi közigazgatási törvény módosításával elvesztették hegemoniájukat az ország közigazgatásában. Ugy a megyei, mint a városi és községi közigazgatásban a főtisztviselők főleg liberálisok voltak és ez a helyzet az új törvény alkalmazásával megszűnt, mert az önkormányzás rendszere valósult meg. Az új törvény lehetővé tette, hogy a népmaga válassza meg vezetőit. Az összes pártoknak együttműködése szükséges ahhoz, hogy a trónbeszédben foglaltak megvalósíthatók legyenek.

Dutsak ukrán ezután szintén

a felirati javaslatához szolt és rámutatott arra, hogy a régi osztrák-magyar monarchiában százhuszonnyole ukrán kisebbségi iskolát engedélyeztek, ma pedig egyetlen ilyen iskola sincs. Kéri az igazságszolgáltatásban, a közigazgatásban és az iskolában az ukrán nyelvi engedélyezését. A felirati javaslatot nem fogadja el.

Nicitovici többségi képviselő a mezőgazdasági válságról, az export fokozásának szükségességéről és a decentralizálás tökéletesítéséről beszélt. Hangoztatta, hogy a kormány igen sokat tett az ethnikai kisebbségek érdekében, akik ma teljes szabadságot élveznek.

A szenátus tegnapi ülésén Popa Apostol panaszt emelt napirend előtt, hogy a rendőrök brutálisan támadtak legutóbb a tüntető kereskedőkre. Calinescu alminiszter kijelenti, hogy erre már válaszolt a kamarában és rámutatott, hogy a kereskedők voltak a hibásak. Pisani többségi szenátor a felirati vita során az iskolaügyet bírálja és kijelenti, hogy az analitikai program rosszul valósul meg és a tanári kar nem elég képzett. Ennélfogva a közoktatásügyi miniszternek ebben az irányban kell dolgoznia és nem olyan intézkedéseket foganatosítani, amelyek csak programot ígérnek, de lényegét nem adnak.

— **Tóth Ferenc városi főlevéltáros nyugalomban.** Tóth Ferenc városi főlevéltáros a korhatár elérése következtében ebben a hónapban nyugalomba vonul. Tóth Ferenc, aki most hatvan esztendő, Esztergomban született. A gimnáziumban iskolatársa volt Glattfelder Gyula dr. püspöknek és Sztolarik Józsefnek, aki később Bellai József néven temesvári magyar kultúránácsos lett, ma pedig nagyuzsupán Csehszlovákiában. Tóth Ferenc a papi pályára készült, teológiai tanulmányait azonban egészségi okokból abbahagyta és hivatalnok pályára ment. 1901-ben választották meg Temesvár város segédlevéltárosának, később levéltáros, majd főlevéltáros lett. Tóth Ferenc mintaképe a szorgalmas tisztviselőnek és távozását sajnálattal látják mindazok, akiknek bármi dolguk volt vele. Tóth Ferenc irodalmi téren is működött és több értékes történelmi tanulmánya jelent meg.

— **Beteg a piarista gimnázium igazgatója.** Tóth Lajos, a temesvári piaristagimnázium igazgatója, szembajának gyógykezelése végett Budapestre utazott. Távollétében Kovács Béla helyettesíti az igazgatói teendők ellátásában, míg Tóth óráit Dutschak András tanár látja el.

* **Vidékiek figyelmébe.** A józsefvárosi Tejivó- és uzonnázó-csarnokban (Hunyadi-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetése alatt, elsőrangú ebéd, 4 fogásos menü csak 30 lei. A mai szerdai menü a következő: gerstli leves, kelkáposzta, felsál szelet és cigány metélt. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

— **Megfelebbezték a vízvezetéki igazgató megválasztását.** A városi tisztviselők előléptetését és kinevezését javasló bizottság ajánlatára a városi nagytanács legutóbb megtartott ülésén városi vízvezetéki igazgatónak választotta meg Zbegan mérnököt. Smigelszki mérnök, aki szintén pályázott erre az állásra, Dobrin Cassius dr. ügyvéd útján felebbezést adott be a revíziós bizottsághoz Zbegan megválasztása ellen. A felebbezés szerint a választás körül különböző szabálytalanságok történtek. Többek között — mondja a felebbezés — a jelölő bizottságot presszionálták, hogy Zbegan mérnököt, aki Balta Koriolán dr. főpolgármester közeli rokona, jelöljék.

* Mikulás mesedélután lesz december 6-án, szombaton 4 órai kezdettel a Magyar Házban. Minden gyermek belépésnél cukrot kap. Lesz szindarab, tánc és szavalt. Belépődíj nincs, egy zacskó cukorka megváltása 20 leiert kötelező. Ugyanez Mikulás-tea este 9 órakor a Magyar Házban. Meghívókat nem bocsátott ki az estélyre a Magyar Nőegyesület. Belépődíj nincs. Teajegy ára 30 lei.

— **Öngyilkos építész.** Fónagy Ödön ismert budapesti építész megmérgezte magát és meghalt. Tettét nehéz anyagi helyzete miatt követte el.

* **Podlipny Gyula rajz- és festőiskolájába beiratkozni lehet naponta d. e. 10—1, d. u. 3—7-ig. Jenőherceg-u. 5., III. 11.**

— **Vihar a magyar parlamentben.** Budapestben ebben a hónapban lesznek a községi választások és a szavazási igazolványokat a polgárságnak postán küldik szét. Emiatt tegnap a magyar képviselőházban nagy botrány volt. Az ellenzék hevesen támadta a postát és Bud kereskedelmi miniszterét. Bud két izben akart felszólalni, azonban a nagy lármából nem lehetett hallani a szavát. Friedrich István, Pakots József és Payer Imre egyre azt kiabálták, hogy a postán ellopják a szavazó igazolványokat. Budnak csak nagynehezen sikerült kijelenteni, hogy a postán egyetlen szavazási igazolvány sem veszett el. Az elnök Payer Imrét, Friedrich Istvánt és Pakots Józsefet a fegyelmi bizottság elé utasította.

— **Halálozás.** Mazon Agátha harminchét éves korában az egyik nagyváradi szanatóriumban meghalt. Az elhunyt nagy érdemeket szerzett a gyárvárosi katolikus templomi énekkarban. Az elhunytat anyja, özvegy Mazon Györgyné, fivére, Mazon Ferenc temesvári teksztilyáros, azonkívül kiterjedt rokonság gyászolja. Nagyváradon helyezték örök nyugalomra.

* **Kedves gyermekek!** Jó lesz már most szorgalmasnak és illedelmesnek lenni, hogy kedves születek okvetlen elhozzanak a mesedélutánra, amelyet a Zeirah zsidó leányegylet rendez és ahol a legjobb gyermekművészek szerekelnek benneteket. Azonkívül kap minden gyerek egy trendellit! A mesedélután december 14-én félégy órakor az ipari szindikátus termében lesz.

— **Eltemette őket a homok.** Mátraballa nógrádmegyei községben özvegy Tóth Dezsőné udvarán egy hat méter mély gödörben homokot ástak. A homokásás tetszett két kis gyermeknek is, akik szintén leereszkedtek a gödörbe. A gödör hirtelen beomlott és a benne levőket a homok eltemette. A falu lakossága órákon át ásta ki a homokot, amíg végre holtan kihozhatta Karnizs Pál negyvenöt éves gazdát, Lécz József tizenöt éves suhancot, Forgó Ernő hat esztendő és Forgó László hét esztendő fiukat. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

— **A világ legnagyobb hajója.** A Cunard Line hajóstársaság a Brown-féle londoni hajógyárban új személyszállító gőzöst rendelt, amely a világ legnagyobb hajója lesz. A hajó öt millió fontba kerül és építése három évig tart.

— **Népmisszió.** Nagyszentmiklóson Schwarzs és Schöpf redemptorista atyák népmissziót tartottak, amelynek befejezésekor hatszáz hívó járult az oltári szentséghez. A népmisszió ünnepélyes befejezésénél Pacha Ágost püspök is jelen volt.

— **Európa térképe nem megváltóhatatlan.** Blum Leon, az ismert francia szocialista, a párisi Populaire című lapban ír a békerevizioról. Megállapítja, hogy az államok mai elrendezése nem örökös és hogy Európa térképe nem megváltóhatatlan. Csak az a kérdés, hozzájárulnak-e a győző államok ahhoz, hogy a revíziós békés uton történjék-e, vagy pedig háborúra viszik a dolgot. Hibáztatja a képviselő Tardieut, aki makacsul ellenzi a revíziót, holott annak Európában mindegyre több híve van. Franciország helyesen cselekednék, ha a revíziós mozgalomban a vezetést magához ragadná és felhasználná az azzal járó előnyöket.

— **A Magyar Leányegylet** beközöli új helyiségébe, a Magyar Házba, amiről összes tagjainkat ezúton értesítjük és szeretettel meghívjuk a december hó 3-án, szerdán délután fél hét órakor, az új helyiségben tartandó első gyűlésünkre. A vezetőség.

— **Drága szini előadás.** Zimr Ferenc csákovai kereskedő és felesége az elmúlt este szini előadások voltak. Hazatérve megdöbbenve tapasztalták meg, hogy távollétiüket a színházalakkal ismerős egyének arra használták fel, hogy lakásukba betörjenek és ismeretlen tettesek a szekrényből ezer lei készpénzt loptak el. A rendőrség a tolvajokat nyomozza.

— **Csendélet a ligetben.** Tegnap a ligetben Mahler György harminckét éves pincért a Dózsa ligetben ismeretlen tettesek megtámadták és fején késsel megsebesítették. A megsérült pincért a mentők a kórházba szállították. Az ismeretlen verekedők megállítására megindult a nyomozás.

— **Schmarjahu Levin dr.,** a kiadó zsidó politikus, aki vezető szerepet játszik az aktuális zsidó politikában, december harmadikán délelőtt Nagyváradra érkezik és fogadtatása ünnepélyes keretben történik. Szerdán délután a temesvári zsidóság vendége. A zsidóság aktuális problémáiról és a zsidó kérdésről előadást tart a városi színházban. Belépődíj nincs. Az előadást az érdeklődőket ezúton is meghívja a kulturális rendezőbizottsága.

— **A Műkedvelők Szövetsége** meghívja a taggyűléseket, hogy az érdekekre való engedélyek beszerzéséhez szükséges adatokat, tekintve, hogy azok engedélyezés végett a miniszteriumnak terjesztendők fel, legkésőbb december hó 8-ig, míg a szilveszteri és újévi ünnepekre legkésőbb dec. 14-ig a szövetség irodájába (Magyar Ház) adják be. Később beadandó kéréseket nem veszik figyelembe.

— **Mit susog a fehér akác?** A Magyar Párt Blaskovics-telepi tagozatának műkedvelői, akik nemrég nagy sikerrel hozták színre a Mit susog a fehér akác című három felvonásos operettet, színjátzó készségüket bemutatják a városi belső részében december 6-án, szombat este kilenc órakor a Novotny-féle teremben. A műkedvelők el az operettet és az előadásra meghívták a Magyar Párt valamennyi városi tagozatát.

— **A Magyar Nőegyesület** szerdán, december 5-én 6 órakor gyűlést tart a Magyar Házban. Minden tagot elvárunk.

* **Az Igienea modern ujtása.** A Telesvarott általánosán ismert és a legjobb hírnévnek örvendő Igienea erőfesződe és Tisztítóművek Rt., amely üzeme a legmodernebb berendezésű, ismét tanujelét adta annak, hogy a nagyvárosok ujtásaival lépést tart, amidőn a Szt-György-téren egy öklüzletet létesített és abban expressz gőzvasaló műhelyt rendezett be. Az üzlet kirakatában amerikai gőzvasaló gépet szereltek fel, amelyen egy teljes örfiöltöny vasalása tizenöt percig tart. A gépen gőzzel való vasalásnak az előnye az, hogy a szövet nem fényesedik, ami a vasalóval való vasalásnál rendszerint előfordul és a gőzvasalással az öltöny összehasonlíthatatlanul szebb lesz. Az üzletben várófülke is van, an, hogy bárki a rajta levő öltöny vasalását megvárhatja és abban öt perc múlva távozhatik. Az Igienea ezen örvendetes berendezése mindegyesetre alkalmas arra, hogy Timișoara nagyvárosi jellegét emelje.

Játékárukat

és karácsonyi ajándékokat az idén 40% -al olcsóbban vásárolhat

Grand Bazár Gyárváros, Fő-utca 24

— **Népgyűlés a községi letelepedésről.** A kisodai csendőrség arról értesült, hogy a község határában levő legelőknél, mintegy százötven főnyi tömeg gyűlést tart, anélkül, hogy erre engedélyt kapott volna. A csendőrség őrmestere erre kiment a helyszínére, a gyűlés résztvevői azonban a karhatalom közeledésére futásnak eredtek. Mégis sikerült hét-nyolc embert elfogni, akiket előállítottak és kihallgattak. Kiderült, hogy a gyűlés résztvevői munkanélküli segély kiosztására akarták rábírní a községi előljáróságot és a gyűlésen az előljáróshoz küldendő küldöttséget akarták megválasztani. Megállapították, hogy a gyűlést a kisodai dolgozók blokkjának elnöke, Csuka István és titkára, Brückner Mihály hívták egybe. Csuka Istvánt és Brückner Mihályt le tartóztatták és átadták a temesvári rendőrségnek.

— **Állásából elbocsátott vasuti forgalmi tiszt.** Fischer Ferenc, a topoloveci vasuti állomás forgalmi tisztviselője, a múltban már kétszer került a vasuti fegyelmi bíróság elé, amely kisebb-nagyobb büntetést mért ki rá. Fischer Ferenc tegnap harmadszor került a fegyelmi bíróság elé. Ezúttal az volt ellene a vád, hogy szabálytalanságokat és hamisításokat követett el és hogy nagyobb mennyiségű vasuti jegyet és készpénzt elcsikkasztott. A fegyelmi bíróság ezért Fischer Ferencet a mostani tárgyaláson állásától való elbocsátásra ítélte.

Crepe de Chine
minden sima színben
Lei 166
a **NÉPÁRUHÁZBAN**
Belváros, Corvin Mátys-u. 4.

— **Elkészült a vádindítvány Treisz Mihály ellen.** A vizsgálóbíró tudvalevőleg eljárást indított Treisz Mihály voltzsombolyai téglagyáros ellen, aki később csődbe is került. A vizsgálóbíró a vizsgálat folyamán elrendelte Treisz könyveinek szakértői felülvizsgálását. A szakértő megtette a jelentését és a vizsgálóbíró tegnap csalárd bukás miatt elkészítette véghatározatát Treisz Mihály ellen, az iratokat pedig a végleges vádindítvány elkészítése végett eljuttatta az ügyészséghez.

* **A Palace-bár csodálatos szépségű helyisége estéről estére a vidám hangulat kiapadhatlan kuforrása.** A gazdag izléssel berendezett bár műsora és a pompás Pia van Dath szellemes konferálása, valamint a pattogó modern jazz bőven gondoskodik szórakozásról. Vasárnap délután öt órai kezdettel műsoros teadélután lesz. A bár lelkes művészcsoportja máától kezdve teljesen új műsorral mutatkozik be.

— **A szovjet nem kap külföldi kölcsönt.** Vanderwilde volt belga miniszterelnök és külügyminiszter, a Szovjetországban hosszabb tanulmányutat tett, most érkezett vissza Brüsszelbe és előadást tartott tapasztalatairól. Szerinte Moszkva nagy erőfeszítéseket tesz, hogy mentől több modern gyárat, munkásházat és utat építsen. Mindez rengeteg pénzt igényel. Minthogy azonban a szovjetkormány külföldi kölcsönt nem kap, kénytelen piacra dobni azon alól ipari és mezőgazdasági termékeit és így okozza Európában és Amerikában a dumpingot. A szovjet ezenkívül súlyos és nyomasztó adókat is beszédelt, amelyeket kegyetlen módon behajt.

Emberi koponyát találtak egy vasból való lugosi postaládában

A lugosi főpostán még a magyar időkben több régi vasláda hevert, amelynek tartalma nem volt ismeretes. Lugoson a postahivatal az impérium átvétele óta őrzi ezeket a vasládákat, amelyekben valamikor pénzt szállítottak a budapesti központi postapénztárba, mivel azonban a ládákat nem tudták kinyitni, a lugosi posta elhatározta, hogy a vasládákat a bukaresti postagazgatóságához küldi. A ládák megérkeztek Bukarestbe és amikor az egyiket nagynehezen kinyitották, abban a postatisztviselő nagy meglepetésére egy emberi koponyát találtak. A koponya egy 1910-ből való naptárba volt becsomagol-

va és a koponya mellett már fakult irással cédula hevert ezzel a felirással:

— Boldog új esztendő!

A postavezérgazgatóság a leletéről azonnal értesítette a bukaresti rendőrséget, mert valószínű, hogy régen elfeledt bűntény került napvilágra. Ezenkívül a postaigazgatóság a maga részéről is megindította a vizsgálatot, hogy a vasládákat a lugosi postahivatal csak évek után küldötte le Bukarestbe és hogy a sok év alatt miért nem akarták, vagy tudták a ládát kinyitni. Lugoson is nagy feltűnést vált ki a furcsa lelet.

— **Időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Keleti szelekkel további hősüllyedés várható, sok helyen esővel és havazással. A Bánságban tegnap majdnem egész napon át eső esett. Budapesten délelőtt sűrű havazás volt, amely öt centiméternyi vastag réteggel borított be mindent. A friss hó aztán hamarosan elolvadt.

— **Lelkész a bíróság előtt.** Ardelean Mária, Ardelean Pál mehalai görög keleti lelkész felesége, Plavosin János görög keleti lelkész ellen az aradi konzisztoriumnál panaszt tett. Ebből kifolyólag a püspöki megbízott kihallgatásokat eszközöl Temesvárott és ennek során Plavosin sértő kifejezésekkel illette a tanuként kihallgatott Mihailovici György munkást. Mihailovici erre feljelentette Plavosint, akit a járásbíró kétézer lei pénzbírságra ítélte. Az ítéletet Plavosin

megfeleltette és a törvényszék Mateitanácsa az elsőfoku ítéletet megerősítette. Plavosin a táblához nyújtott be semmisségi panaszt.

Nem minden cipőpaszta „Pyram-paszta”

— **Kultúrelőadás.** A józsefvárosi római katolikus hitközség, mint minden évben, idén is megtartja szokásos kultúrelőadásait. Az első előadás e hó 7-én, vasárnap délután 4 órakor a katolikus fiúiskolában veszi kezdetét, míg a következő előadások minden második vasárnapon tartatnak meg. Beléptidj nincs, azonban adományokat az iskolaalap javára szívesen elfogad a bizottság.

A

„FILT”

LUXUSCIPOGYÁR R.T.
igazgatósága elhatározta,
hogy gyártmányait

„GERŐ”-féle

terakataiban
dec. 1-től 31-ig bezárólag
20% engedménnyel

árusítja

Szemüvegek készítése orvosi recept szerint
Franz Tejnos & Co.
Temesvár-Cy5rvaros
Kossuth-tér

Matóságilag engedélyezett végeladás.
Az üzlet teljes megszűnése folytán a
Pollák-Bazár
Belváros, Lloyd-sor, Széchenyi-ház a legolcsóbb áron **klárusítja** az összes játékarukat, diszmi és bőrárakat. Dohányzók részére borostyán- és tajtékszipkák és pipák

Nem ráta!
De készpénzzel olcsón vásárolhat férfi-, nő- és gyermekruhát!
FUCHS ruha-üzletében, Józsefváros, Scudier-tér 3. sz. a.

Atmeneti Doubl-felöltő	1500—
szőrmegallér	1800—
fekete télipaletó, bársonygallér	1300—
szőrmegallér	1900—
iskolai egyenruha (Uniformis)	900—
kamarnöltöny	1500—
csizmanadrág	150—400—
gyermekruha-posztó	350—

Tel. 206

F. PODRACZKY
Timisoara II. ker., Iskola-utca 10.
Műbutorkárpitos speciál bőrbutorokra.

Nagy raktár modern eserópkályhákban kandalliókban és tákaréktűzhelyekben.
Minden színben és kivitelben, előrendelt anyagból bámulatos olcsó áron a 1928. évben alapított eserópkályhagyártó cégnek.
PLESZ JÁNOS PIA
Mebala, Str. Gitanlei 1.
(Wlassits-utca, új gyár a sarkon Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályha- és javítások pontosan és gyorsan eszközöltemek.

BRISTOL-SZÁLLODA Budapest
legjobb pontján, a
DUNA-PARTON
Uj vezetés mellett ajánlja:
Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit a mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári áron

Egy ágyas utcai	P. 10—16-ig
udvari	6—10
Két ágyas utcai dunaparti	24—40
Két ágyas utcai	20—24
udvari	15—18

A jobb szobák árai fürdőszobával értendő. Minden szobában hideg- és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Komplett reggeli kávé v. tea v. kakao egy tojással, vajjal és jam-el	P. 1-20
Kitünő ebéd vagy vacsora	P. 2-40
Kitünő ebéd vagy vacsora menü előtellel	P. 4—

EZEN LAPRA
hivatkozással a szobaárakból külön engedmény. Szobarendelés lehetőleg 2-3 nappal előbb eszközölnöd.
Bristol-szálloda szobáiból és terraszszáiról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a Dunára és a budai hegységre.

Rádió

Buda. (December 3.) Budapest.
 15: Az államrendőrség zenekari hangversenye. 9 óra 30: Hírek.
 45: A hangverseny folytatása.
Buda. Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Déli hangverseny. Erdélyi Blanka (ének) és Setét Gy (hegedű) közreműködésével.
 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 1 óra: Pontos időjárás és időjárás jelentés. 3 óra: Árhírek. 4 óra: Ifj. Hegedűs Sándor novellái. Felolvassa a szerző. 5 óra 25: Az Első Budapesti Citerakör hangversenye. 7 óra 30: A budapesti színház előadásának közvetítése. Bodunov című dalmű négy felvonásban. Az előadás után az első hon-

Galvani-batéria

nyalógezred zenekarának hangversenye a Royal szállóból. **Bécs.** 11 óra 30: Gramofonzene. 3 óra 20: A Geizzenekar délutáni hangversenye. 7 óra 35: Mendelssohn-duett, közreműködnek Edeth van Austh operaénekes és Preusz Artur kamaraénekes. 8 óra 30: Tarka est. 10 óra: Orgonahangverseny. 10 óra 30: Gramofonzene. **Breslau.** 8 óra 45: Szórakozás és tánczene. **Belgrád.** 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 20: Gramofonzene. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Hegedű szólók. 8 óra 45: Román zongorahangverseny. **Langenberg.** 9 óra 10: Opera operett részletek, utána tánczene. **Magy. 7 óra 30: Katonazene.** 9 óra 10: Operaáriák. 10 óra 45: Szimfonikus hangverseny. **Morva-Ostrau.** 8 óra 20: Gramofonzene. **Milánó.** 5 óra 30: Gramofonzene. 7 óra 30: Esti hangverseny. 8 óra 30: Tánczene. 10 óra: Szimfonikus hangverseny, utána koncertband. **München.** 7 óra 35: Verdi Ircosbál című nagy operájának előadása, utána tánczene. **Prága.** 8 óra: A filharmonikusok hangversenye. **Prága.** 5 óra: Ének és zenehangverseny. 8 óra 32: Tánczene. 9 óra 5: Szimfonikus hangverseny. **Toulouse.** 8 óra 30: Tánczene. 8 óra: Dalok. 9 óra 30: Operett részletek. 10 óra: Végvázi zene.

Gif-accumulator

Csütörtök (december 4.) Buda. st. 9 óra 15: Gramofonzene. 9 óra 45: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés, 12 óra 5: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 1 óra: Pontos időjelzés és időjárás jelentés. 3 óra: Árfolyamok. 4 óra: Rádió szabadegyetem. 6 óra: Lendvay István előadása: 1. A színház. 2. Versek. 6 óra 30: Az színház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 7 óra 15: Békeffy-est. 8 óra 30: Wehner Géza orgonahangversenye a Zeneművészeti Főiskola gyűjteményéből. Közreműködik Micsey Zsuzsa operaénekes, utána időjárásjelentés, hírek, majd Magyary Imre cigányzenekarának hangversenye Hungária-szállóból. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Déli hangverseny. 3 óra 20: Gramofonzene. 4 óra: Wagner-zene gramofonon. 7 óra 35: Bittner Die rote Cred című színmű felvonásos operájának előadása. 8 óra 40: A Korngold jazz-zenekar

hangversenye Petrov énekes közreműködésével. **Breslau.** Gramofonzene. 6 óra 45: Könnyű zene. 8 óra 10: Zenekari hangverseny. 9 óra 10: Berlin — utolsó kiadás című dalműtéma, Berlinből. 11 óra 15: Tánczene. **Belgrád.** 4 óra: Gramofonzene. 5 óra: Cvejics Zsarko operaénekes dal és áriaestje. 5 óra 30: Délszláv hangverseny. 10 óra 50: Cigányzene. **Bukarest.** 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: A rádió-zenekar szimfonikus hangversenye. **Kattowitz.** 10 óra 15: Esti hangverseny. 11 óra: Tánczene. **Langenberg.** 5 óra 15: Gramofonzene. 7 óra 45: Esti hangverseny. 10 óra 30: Tánczene. **Morva-Ostrau.** 6 óra

35: Kabaré-est. **Milánó.** 5 óra: Gramofonzene. 7 óra 30: Tarka hangverseny. 8 óra 30: Tánczene. 8 óra 50: Donizetti Don Pasquale című operájának előadása, utána esti hangverseny. **München.** 9 óra 25: Tarka est. **Prága.** 7 óra 20: Mandolin hangverseny. 9 óra 30: Ének hangverseny. 10 óra 30: Orgonahangverseny. 5 óra: Ének- és zenehangverseny. 8 óra 32: Tánczene. 8 óra 50: Mascagni: Frits barátunk című operájának előadása. **Toulouse.** 6 óra: Dalok. 7 óra 30: Tánczene. 10 óra: Részletek Massenet: Manon című operájából. 12 óra 30: Szimfonikus hangverseny.

Színház

Reklámok a városi színház függönyén. A város a színház függönyét reklámólokra bérbbe adja és az erre vonatkozó árlejtést december 8-án délelőtt tíz órakor tartják meg a városi gazdasági hivatalban.

A három testőr. Herczeg Ferencnek ez a kedves és sok-sok vidám ötlettel gazdag remek vígjátéka immár évek óta nem került színre Temesvárott. Szerencsés ötlet a Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelőitől, hogy ezt a pompás vígjátékot fölújítsák. Az előadás vasárnap, december 7-én délután négy órakor lesz az egyesület Tigris-utca 6. szám alatt levő nagytermében. Az egyes szerepeket

Geppert Mancsi, Erk Ica, Péter János, Hendl Ottó, Mann Aurél, Korber István, Walter Alfréd, Eggerer Frigyes, Wolf Viktor és a Kalmár-testvérek játsszák.

Magyar színészet Resicán. Jódy Károly magyar színtársulata csütörtökön fejezi be előadásait Boksánban, amelyeket a közönség mindig szeretettel látogatott. A társulat december 5-én, pénteken Resicára megy és ott a Osunya lány operettel nyitja meg a szezont. Szombaton a Nóta vége, vasárnap pedig az Első tavasz kerül színre. A resicai színházpártoló magyarság, amely már régóta nélkülözi a szép és jó színi előadásokat, nagy szeretettel várja a színtársulatot.

Közgazdaság

Amerikai kölcsönajánlat Temesvárnak. A Trinidad Paving Company clevelandi pénzesoport, amely az európai államok újjáépítésében élénk részt vesz, előnyös kölcsönajánlatot tett Temesvár városának és Temes-torontálmegyének. A pénzesoport harmine év lejáratra nyolcszáz millió leit ajánlott föl utépítési célokra. Ugy

a város, mint pedig a megye részletesen fogja az ajánlatot megtárgyalni.

Cukorgyár létesül Temesvárott. A zarojenii cukorgyár képviseletében tegnap megjelent a temesvári városházán Bielski Antal mérnök, aki ajánlatot nyújtott be a városnak, amelyben Bukovinának ez a nagy cukorgyára hajlandónak mutatkozik

arra, hogy Temesvárott cukorgyárat létesít. A gyár mindössze megfelelő területet kér erre a várostól. A város az ajánlatot kedvezően fogadta, mert a gyár több száz munkást foglalkoztatna, ezenkívül pedig a környékbeli mezőgazdálkodóknak is nagymennyiségű cukorrépát venne át.

A kereskedelmi kamara román nyelvtanfolyamai. A kereskedelmi és iparkamara által kereskedők, iparosok és alkalmazottaik részére rendezett román nyelvi tanfolyamok megkezdődtek. Több okleveles, szabadfoglalkozású személy is vesz részt a két tanfolyamon, amely kezdőknek és haladóknak szól. A résztvevők nagy száma a tanfolyamok iránt mutatkozó élénk érdeklődés bizonyítéka.

Meghiusult tanácskozások. Párisban — miként megírtuk — nemrég tárgyalták meg az utódállamok képviselőinek részvételével a régi osztrák-magyar monarchia háború előtti adóságainak rendezését. A megállapodást tegnap kellett volna aláírni, azonban a magyar delegáció tagjai az aláírást megtagadták. Ezzel a terv, amely fölött heteken keresztül tanácskoztak, fölborult. Valószínű, hogy új után új tanácskozásokat kezdenek.

A tanoncok felvételének korlátozása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara igazgatóválasztmánya december nyolcadikán hétfőn, ülést tart. Az ülés napirendjén a munkatörvény alapján a tanoncok felvételének korlátozását és a temesvári ipari munkaadók szindikátusának a kisiparosok helyzetéről szóló emlékiratát vitatják meg. Ezenkívül tanácskozás tárgyát képezi a nemzetközi megállapodásra való hivatkozással az üzletekben a munkaidő, valamint a kamara kebelében szaktanfolyamok rendezése. Végül az indítványok kerülnek tárgyalásra.

Devizák árfolyama. Zürichben a lej 306.36, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.40, hollandi forint 68, dinár 2.99, francia frank 6.6250, olasz lira 8.8250, cseh korona 5, német márka 40.18, osztrák schilling 23.74, magyar pengő 29.48, svájci frank 32.68, belgas (öt belga frank) 23.49.

A budapesti tőzsde jegyzései. (December 2.) Leszámitolóbank 86, Kereskedelmi Bank 63.2, Angol-Magyar Bank 72.2, Magyar Hitel 65, Pesti Hazai 170.1, Drasche 109, Csáky-Prackfalvi 10, Urikányi 82, Rima 52.7, Salgó 32.7, Általános Kőszén 461, Beocsini —, Nasici 100.5, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 61, Magyar Cukor 86, Déleukor 90, Lipták —, Egisz —, Nóva 27.8, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör —.

Mozi

Mozik mai műsora.

- Forum: Hai-Tang. (Beszélő film.)
- Belvárosi mozi: A banditák királya.
- Gyárvárosi mozi: A kék angyal. (Beszélő film.)
- Erzsébetvárosi mozi: Két arab lovas.
- Mehalai mozi: Nincsen előadás.

Leányka-, női-, férfi- és fiu-

téli kabátok és ruhák

olcsó beszerzési helye

POLLÁK SÁMUEL

Temesvár Józsefváros, Fröbl-u. 44. Gyárv, Kossuth-tér 3.

24 heti vagy 6 havi részletre készpénzárban

Butor

hálo, ebédlők, ariszobák stb. butorok olcsón és kedvező részletfizetések mellett kaphatók.
Kutty Rezső butorgyáros
 Temesvár III., Dózsa-utca 4. sz. 9.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménytel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szög tizenöt lei.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyár városban: Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarkok, Török József reklám és hirdetési vállalat, Kossuth-tér 3. I. sz. 1.

Alkalmazás

Ruhatárost
óvadékkal felvesz Terminus-kávéház, (3215)

Házmester
kerestetik. Káldor, Szt. György tér 4, Belváros. (3225)

Mindenes szabácsnó
azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. (3230)

Állást keres

Házvezetőni
gardasszonyi állásra válnakozik ur-asszony Cim a kiadóban. (3222)

Adás-vétel

Fehér előszoba
zongora, fűrészporkályha, káposztás-hordó olcsón eladó. III. ker., Kaszáló-sor 15. (3228)

Korcsmahelyiség
bérbeadó vagy eladó. IV. ker., Rózsa-utca 2, új szám 3. (3226)

Bor-áraknak szenzációs esése!

A jó bornak is olcsónak kell lennie! Ajánlom kitűnő hegyaljai és bánáti boraimat házonkívül literenként 20.—, 5 liter vételnél 14.— leiert. Ugyiszintén olcsó rum, cognac, likör, törköly és szilva pálinkáimat kitűnő minőségben.

KLEIN és BUDING
vendéglője, Belváros

Lakás

Kiadó
csinosan butorozott szoba uricsaládnál esetleg ellátással. Cima kiadóban. (1622)

Kiadó
egy és két szobás, konyhás szuterén lakás. Ugyanott házmester kerestetik. IV., Szilágyi u. 18, régi (3221)

Gyár városban
egészséges, modern kétszobás lakást keresek. Ajánlatok telefon 2257 alá kéretnek. (3224)

Betyárok szeretője

— A Déli Hírlap eredeti regénye —

Írta: OEXEL RÓNAY MIHÁLY báró.

(Minden jog fentartva)

2. folytatás

— Ki vagy? — ismételte Susányi József.

— Rózsa Sándor . . . Megköszönni jöttem a multkori nagy szivességét.

Susányi erre nem válaszolt, csak a nyolc mérges komondorát nézte. Más idegenről még a ruhái is leszedték volna. Rózsa Sándornak ahelyett hizelegve a kezét nyalták, pedig étellel nem lehetett megnyerni őket, idegentől még a zsiros szalonnát sem vették el.

— Hogy eresztettek be a kutyák?

— Engemet nemhogy a kutya bántana, de még meg sem ugat, — mosolygott Sándor. — De most megyek . . . És tudja meg, hogy ezentul védelmem alatt álland az ur. —

Elköszönt és úgy eltűnt, mintha az éj nyelte volna el.

Nagy szót kapott ezzel Susányi József, de mélységesen hallgatott felőle, csak a legbizalmasabb embe-reire merete bizni. Ezek közé tartozott a két Ebecky fivér, Pista meg Bert, akik Velhőkön túl Rózsahegyes pusztán tartották nagykiterjedésű birtokukon lakásukat. Pista csendesesen hallgatott a hirre, de Bert felpattant.

— Nekem ugyan nem kellene egy ilyen betyár védelme. Szeretnék én egyszer farkasszemet nézni azzal a Rózsa Sándorral.

Csak hárman voltak jelen ennél a beszélgetésnél.

Erősen tiltakozva beszélgették a faluban József ur két esetét Rózsa Sándorékkal, különösen azt, hogy maga a vezér járt nála. A nyomtatók első álmukból felrezenve hallották a beszélgetést, látták a tömzsi alakját, nagy tömött barna bajuszát meg a csillogó szemeit. Fodor Illés fogadkozott, hogy nem aludt, mikor a kutyák elmozdultak, az egyik puli el is vakkantotta magát, de a közeledő alak valami különös hangott hallatott, foga közé vette a kalapja karimáját s legugolva ment közelebb. Az ebek erre farkcsóválva hizelegtek körülötte.

Éppen abban az időben szegődött el pesztonkának Tippiany Örzse Susányi Sándorék házához Béla fiacs-

kájuk mellé.

Akkoriban nap-nap után lehetett a betyárok viselt dolgairól hallani. Örzse villogó szemekkel szedte magába az ilyen beszédeket s képzeletét leginkább egy erdélyi eset ragadta meg. Bodri Jóska haramiavezérnek szobalány szeretője lakott az egyik nagy-urasági kastélyban. Egy délelőtt fiatal báró vendégük érkezett a gróf urékhoz s ott is maradt ebédelni. A szobalány vitte be a levesestálat, de abból ugyan nem ehetek, mert a háziasszony nyakába lötytente azt Anikó, amikor megpillantotta a vendéget. Nagyott visított: Jézus Mária, Bodri Jóska! — azzal rohant az ebédlőből . . . Mire magához tért az uraság az ámulatból, akkorára a vendégnek nyoma veszett.

Örzse a szobalány szerepébe képzelte magát és szegénylegény szeretőre támadt vágya, mert megtudta a beszédekből, hogy az ilyen milyen vakmerő, délceg és szerelmesszívű. Így mondta még a nóta is Bodriról meg az erdélyi Anikóról . . . Amilyenbe egyszer Örzse is bekerülne, hogyha betyár szeretője lenne. Ahogyan ezt elképzelve, majd kicsattant két órcája a lelkességtől és tűzkarikák forogtak szemei előtt.

Attól is szinte lelkendezett, mily finomul viselkedtek minapában Kecs-kemét táján a betyárok. Egy alkonyatkor Suta Penecillus Ferkó csapata egy zárt batáron ütött rajta. Négy ló huzta, két oldalt meg két-két fegyveres nyargalász kísérte . . . Egyik betyár elkapta a két első közti kereszt-szárat, kettlen a kísérők mellének szegezték a pisztolyokat, két másik a kocsist, meg a libériás inast vette a bakon célba, Penecillus a batárban gubbasztó öregurra fogta a mordályt . . . a többi társak meg azalatt a batár belsejét nézték át. Annyi temérdek kincs volt benne, hogy mindnyájuknak nemcsak a földi életre, hanem még a másvilágra is jutott és maradt is belőle. Persze asszonyaikkal együtt.

Erre a büszke hirre Örzse elhatározta, hogy csakis olyan derék szegénylegényhez megy férjhez, min-

amilyen a Penecillus bandájában voltak, mert hiszen ha igaz volt, hogy a kifosztáskor az egyik kísérő elölték, mivel fegyveréhez kapást más azonban nem bántottak, sőt potrohoshasu elájult kisasszonylány fellocsolták és nagyon szépen vigyáztak.

Palotás Gábor csapatába is lehetett volna férjhez menni . . . Ehhez olyan jószívű legények tartoztak. Látszólag Battonya környékén azt esküdtek meg, hogy egy szegény parasztszaladnak igazságot szolgáltatnak. Annyira kizsaratolta azt egy szobalány, hogy minden vagyonán felül a legutolsó párnáit is elszedte tőle. Palotásék egy sötét éjjel guzsba kötötték őt és addig püfölték, amíg mindent amit elvett visszaadott. Ráadásul busás kártérítést fizettek, a márfáradtsága fejében pedig három leimég egy zacskó ezüstpénzt vettek tőle. Előbb meghagyták neki, hogy mindezekről gondosan fogja bevédeni száját, nehogy kénytelenek legyenek beléfojtani a lelkét.

Örzsenek olyan gyönyörűnek látszottak mind az ilyen dolgok, hogy még éjszaka is csak felőlük álmodtak.

Karácsony után hire terjedt, hogy Rózsahegyes pusztát felkeresték a betyárok. Ebeckyék egy sok vendéget vadászatát megelőző napon Békéscsaba mellett egyedül lovagolt a határjukban. Ekkor cserjés mögül hirtelen egy lovas csapatot látott ki s halkan odaszólt nekik.

— Rózsa Sándor azt üzeni, hogy holnap este őt is várják vadászati estebécsére.

— Ezzel eltűnt. Bert kissé meglepődött, de csak a vállát vonogatta. Hanem mikor másnap leültek a vacsorához, megkérte a vadászokat, töltsék meg agassák a falra puskájukat.

A lakoma vége felé nevetgélve jegyezte meg:

— Nem jött vacsorázni Rózsa Sándor, pedig huszonöt béresem volt fegyveresen várattam őt.

Éppen akkor kivágódott a teniszpályán a két szárnya s csikó formájú zömök alak kiáltott küszöbéről:

— De eljöttem tekintetes uram, mert Rózsa Sándor szavát tartja.

Ebecky Bert ruganyosan felpattant erre helyéről, a puskák felé iramodott s példáját a legtöbb vendég követte. Sándor hangja nagyott dörgött.

— Állj! . . . Senki egyet se mozduljon! . . . máskülönbén halál!

(Folyt. köv.)

Apróhirdetése

Egy szoba
konyhás lakás mellékkeliségekkel eladó. Király u. 68. (3220)

Szoba-konyhás
lakás butorozva, vagy a nélkül kiadó. Ugyanott egy Steyr-autó eladó. Cima kiadóban. (3221)

Különtéle

Benes János
névre szóló pirosigazolvány elvesztett. Megtalálója a rendőrségen adja be.

Ha szép akar lenni,

használgon **KULKA-féle** lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, lilium-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA** Emil városi gyógyszerésztársában, a „Fekete Sasok” Belváros, Szent György-tér

ALKALMI AUTÓVETÉL

- 1 drb. **4-hengeres** nyitott **Chevrolet** személykocsi kifogástalan üzemképes állapotban 1 pótkerékkel **Lei 23.000.—**
- 1 drb. **4-hengeres** nyitott **Chevrolet** személyautó jó gummikkal, 1 pótkerékkel, üzemképes jó állapotban **Lei 52.500.—**
- 1 drb. **4-hengeres** nyitott **Chevrolet** személyautó, alig használt, majdnem új állapotban **Lei 70.000.—**

R. SARTOR S. p. A.
Autógarage, Timisoara